

Grundlister - Workshop

v/Børge Samuelsen, Jim Foli
& Ole Hansen

2. februar 2023

Agenda

1. Velkommen
2. Grundlisternes udarbejdelse
 - a. Lovgrundlag
 - b. Metoder til datafangst
 - c. Ændringer i ND 155
3. Gennemgang af relevant GDPR
 - a. Regler og anbefalet praksis
4. "Hands-on" gennemgang af ND 155
5. Evaluering af arbejdet med excel-arket
 - a. Ønsker og forslag til næste udgave
6. Opsamling på dagen

Lovhjemmel

KL

- **I Danmark bruger vi lægmænd i strafferetsplejen**

(Grundloven, LOV nr 169 af 05/06/1953, § 65)

- Det er **en kommunal opgave** at udfærdige grundlister

(Retsplejeloven, LBK nr 1835 af 15/09/2021; Kap. 6-9a, § 72)

- Der skal udtages **én for hver 300** borgere efter **seneste tabelværk fra DK's Statistik**

(Bekendtgørelse om grundlister, BEK nr 809 af 05/12/1990, § 3)

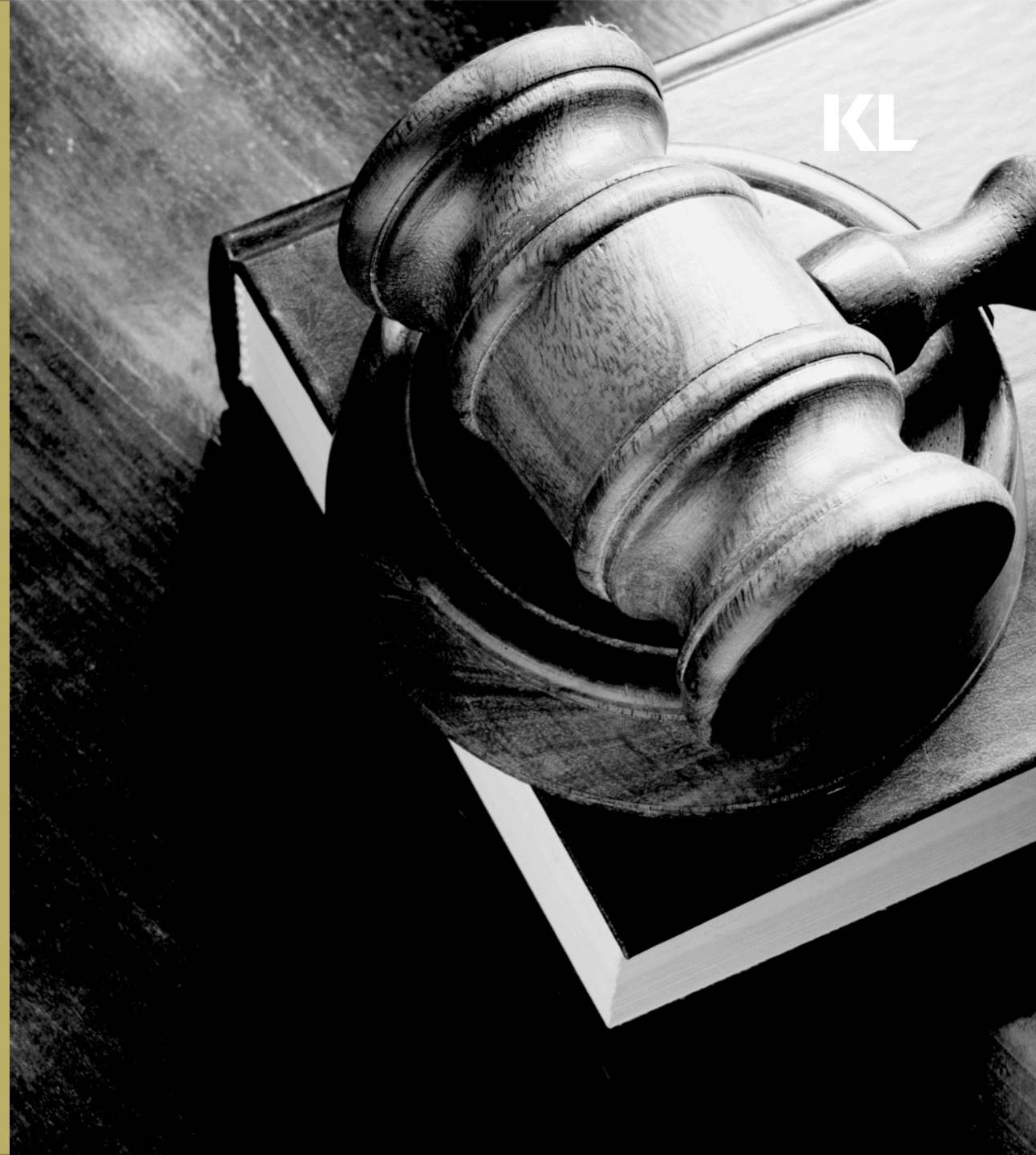
- De udtages senest primo marts for en periode af **4 år gældende fra 1. januar** året efter

(Bekendtgørelse om grundlister, §6)

- **Alle, der findes egnet kan udtages**, vurderes på uberygtet, valgret, alder, åndelig og legemlig egnet og danskkundskaber

(Retsplejeloven, §69)

- **Hvem kan ikke udtages og hvem kan begære sig fri**
(Retsplejeloven, §§ 69-71)
- **Repræsentativt og alsidigt udsnit på køn, alder, etnicitet**
(Bekendtgørelse om grundlister, § 4)
- Listen sendes til Landsretten **vedlagt redegørelse** for hvordan sikring af alsidighed og repræsentativt udsnit er sikret
(Bekendtgørelse om grundlister, § 5a)

Vejledning om udarbejdelse af grundlister

(VEJ nr 9065 af 30/01/2023)

Indeholder afsnit om

- Proces
- Krav til udtagelsen
- Metode
- Bilag 1: Forslag til underretningsbrev til udvalgte
- Bilag 1a: oplysning om behandling af personoplysninger
- Bilag 2: Forslag til annoncering efter interesserede

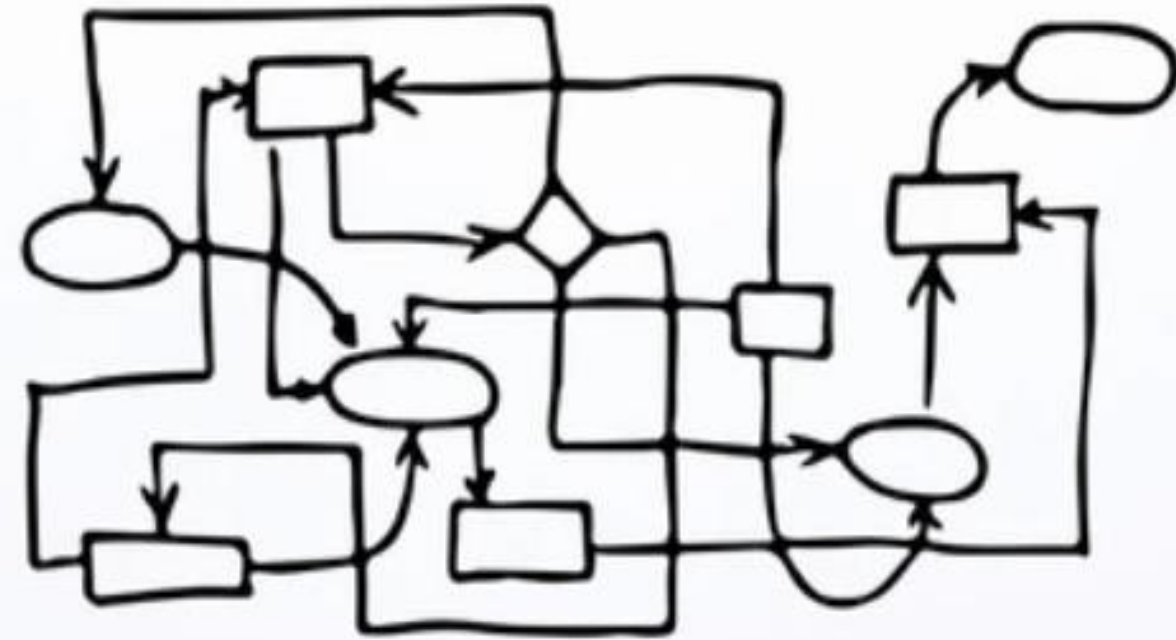
Proces

I følgeskrivelsen til grundlisterne skal der ligges vægt på hvordan der er forsøgt sikret

- Egnethed
- Alsidig og repræsentativt udsnit af befolkningen

Vejledningen nævner nogle bekymringspunkter

- Alder, overrepræsentation af lægdommere over 51 år
- (Køn, opmærksomhedspunkt)
- Etnicitet, der er generelt en underrepræsentation af personer af anden etnisk herkomst
- Alsidighed, i fht. uddannelses- og beskæftigelsesmæssig baggrund

Krav til udtagelsen

Kontroller at kandidaten

- (Uberytet foretages af Landsretten) og
- ikke er omfattet af negativlisten over erhverv
- Tilstrækkelige dansk kundskaber
- Åndelig og legemlig egnet
- Sprogkundskaber
- At listen i sin helhed udtrykker alsidighed og er et repræsentativ udsnit af borgerne

Kontrolmetode

- Skriftlig materiale fra kandidaterne
- Telefonsamtale (Brug evt. SprøgeRammen)
- Personligt møde (Brug evt. SprøgeRammen)

Ny Vejledning – Præciseringer i afsnit om egnethed

Flere af de stillinger, der er omfattet af retsplejelovens § 70, bestrides i praksis ofte af personer med en juridisk kandidatuddannelse, og for visse stillinger, som f.eks. dommer, advokat, advokatfuldmægtig eller anklager, er der efter retsplejeloven krav om, at den pågældende har bestået en juridisk kandidateksamen. **Øvrige personer med en juridisk kandidatuddannelse er ikke generelt udelukket fra udtagelse til nævning eller domsmand**, men skal som alle andre opfylde betingelsen om egnethed i retsplejelovens § 68, stk. 1, 1. pkt. Indretningen af et lægdommersystem har til hensigt at bibringe folkelighed og demokrati i strafferetsplejen og samtidig øge retssikkerheden ved bl.a. at hindre ensidighed blandt rettens medlemmer. **Personer med en juridisk kandidatuddannelse kan i kraft af deres juridiske uddannelse efter Justitsministeriets opfattelse i almindelighed næppe betegnes som ”læge”.** Det må på den baggrund antages, at en person med en juridisk kandidatuddannelse kun undtagelsesvis kan anses for at være egnet til at være lægdommer. Dette vil efter omstændighederne f.eks. kunne være tilfældet, hvor en person, der har en juridisk kandidatuddannelse, gennem **en længere periode** ikke har været beskæftiget med juridiske opgaver.

På samme måde vil **en person med en cand.merc.jur.-uddannelse som udgangspunkt heller ikke kunne anses at være egnet til at være lægdommer**, hvis den pågældende i et ikke ubetydeligt omfang er beskæftiget med juridiske opgaver.

...de afhørtes optræden og minespil. Det har i praksis ført til, at f.eks. en person, der er **blind eller døv**, ikke har kunnet fungere som lægdommer.

Udtager grundlisteudvalgene personer med funktionsnedsættelser til nævninge- og domsmandslisterne, tager landsretten **konkret** stilling til, om personerne på grund af funktionsnedsættelserne ikke kan fungere som lægdommer.

Øvrige personer med en juridisk kandidatuddannelse er ikke generelt udelukket fra udtagelse til nævning eller domsmand,

Personer med en juridisk kandidatuddannelse kan i kraft af deres juridiske uddannelse efter Justitsministeriets opfattelse i almindelighed næppe betegnes som ”læge”. Det må på den baggrund antages, at en person med en juridisk kandidatuddannelse kun undtagelsesvis kan anses for at være egnet til at være lægdommer.

person, der har en juridisk kandidat-uddannelse, gennem en længere periode ikke har været beskæftiget med juridiske opgaver.

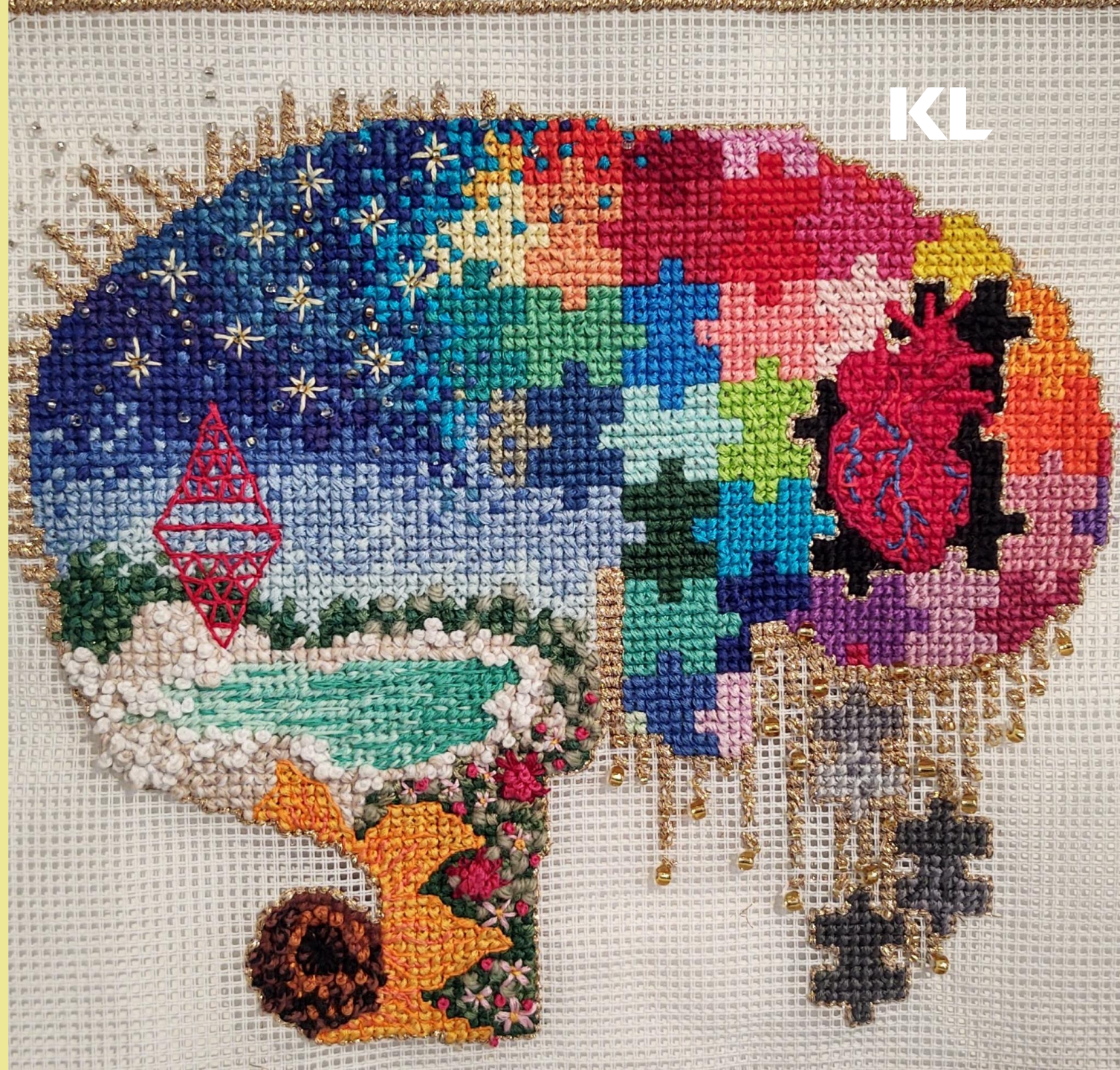

Præciseringer afledt af 1. workshop

1. Kommunen kan helt undlade at kontrollere for om personen er uberygtet – udelad kun kendte med straf
2. Militærtjeneste, hjemmeværn og civilforsvar: Menige er ikke undtaget med mindre de er udstationeret. Officerer er konkret vurdering (foretages af landsretten).
3. Pensionerede personer der i arbejdslivet var omfattet af §70
 - magtens 3-delning, Her er vejledningen blevet præciseret deponeret bestalling ikke nok til at kunne optages på listen.
 - pensionerede/afgåede ministre og embedsmænd kan godt blive lægdommere
4. Det er ikke længere et krav fra landsretten at der indberettes tidligere efternavn
5. Både blinde og døve er i ny vejledning omfattet af undtagelse

Metode

- Population: seneste tabelværk fra DST
- **Grundlisterne afgør selv, hvordan personerne til grundlisten udtages**
- Dog kan blot ét medlem af udvalget kræve brug af forholdstalsvalg (D'Hondts metode):
 1. stemmetal alene fra partier repræsenteret i grundlisteudvalget
 2. Kun stemmetal fra de partier der er indvalgt i Kom. Besty.
 3. Alle opstillede parties stemmetal
- Udgangspunkt i listen fra 2019
- Annoncering på hjemmeside
- Udtræk fra folkeregistret
- Andre?

Links og e-mails

- Domstolsstyrelsen: domstol.dk
- [Domsmandsspillet](#)
- [Grundloven](#)
- [Retsplejeloven](#) (NY fra 25/12/2022)
- [Bekendtgørelse om grundlister](#)
- [Vejledning om udarbejdelse af grundlister](#)
(NY fra 30/01/2023)

- JIFO@kl.dk
- BSA@kl.dk
- OLHA@kl.dk